

Huszonharmadik Nemzetközi Nyelvészeti Diákolimpia

Bukarest (Románia), 2026. július 26. – augusztus 2.

Az egyéni verseny feladatainak megoldása

1. feladat Magánhangzók (V): [i, u, ə, a] ↔ ⟨i, u, e, a⟩.

Mássalhangzók (C):

• zöngétlen zárhangok (T): ⟨p, t, c, k, q⟩

← [p, t, c, k, q]

* V vagy Z előtt

* nyúlás esetén

(a T.T szekvenciában)

← [p^h, t^h, c^h, k^h, q^h]

* S előtt

* szó végén

• zöngés réshangok (Z):

[v, ʒ, z, ʁ, ʁ] → ⟨v, l, s, g, r⟩

T és Z közé (bármilyen sorrendben) []-ot írnak.

• szonoránsok (N): [m, n, ŋ, j] ↔ ⟨m, n, ng, y⟩

• zöngétlen réshangok (S): [f, ʃ, s, x, ɣ]

→ ⟨v, l, s, g, r⟩

* S után

* T után

* T előtt

→ ⟨vv, ll, ss, gg, rr⟩

* két V között

* V és N között

(bármilyen sorrendben)

* S előtt

Hangsúlymintázat:

• Ha az első szótag (C)VC, akkor arra esik a hangsúly; egyébként a második szótagra esik a hangsúly.

• Minden második szótagra esik hangsúly az első hangsúlyos szótagtól számítva, kivéve az utolsót.

• Ha (C)V hangsúlyos: (C₁)V.C₂ →

$$\begin{cases} (C_1)V:C_2 & (\text{ha } V = a, i, u) \\ (C_1)VC_2.C_2 & (\text{ha } V = ə) \end{cases}$$

• Csak az ÁKJ-ban:
 ... (C)VC. (C)V. (C)V (C)... →
 ... (C)VC. (C)V. (C)V (C)... (a mintázat visszaáll).

(a)

1.	[məʃ.qu.ʒəʒ.ʒi.ʉx.ta]	melquleliurta
2.	[qa.ʒa:pix.ka:ni]	qayapigkani
3.	[ta.ʃi:xaq ^h]	tallirraq
4.	[kəx.sa.iʃ.ku.taq ^h]	keggsailkutaq
5.	[cup.ʒa.ʃax.tuq ^h]	cup'gallagtuq

(NÖ)

(b)

6.	aartartuq	[a.ʌx.taʃ.tuq ^h]
7.	akekatakaki	[a.ʃək.ka.ta:ki]
8.	negavgun	[nə.ʒav.ʒun]
9.	atasuak	[a.ta:zu.ak ^h]
10.	ner'ciquq	[nəʃ.ci.quq ^h]
11.	alikenritaqa	[a.ʒi:kən.ʃi:ta.qa]
		[a.ʒi:.'kən.ʃi.ta:qa]
12.	neqlinrrarmek	[nəq ^h .ʃin.ʃax.mək ^h]

(NÖ)

(ÁKJ)

2. feladat

- (a) 1. **kpêdê** – C. *dió, amely feketévé válik a pörkölés során*
2. **kpêdêkpêdê** – A. *fekete*
3. **kpaapî ntóó** – B. *teljességgel fehér*
4. **kpaapî tp:oo** – G. *fehér kakadu fiókája*
5. **nkéli tp:oo** – D. *kis hajó*
6. **tpile kpaapîkpaapî** – F. *fehér dolog*
7. **yi yââ taataa** – E. *a fának vörös levelei vannak*
8. **chêêpî mbwii miyó** – M. *két hosszú és vékony kő*
9. **kinikini** – K. *zsíros*
10. **lîmî k:ii** – N. *gyorsan („mint a villám”)*
11. **mty:aamty:aa** – P. *édes*
12. **mty:aa wee** – H. *méh*

- (b) 28. **k:ii** –
• *banánnövény*
• *(olyan) mint*
29. **kpaapî** – *fehér kakadu*
30. **kîgha** – *érett*
31. **mty:aa** – *méz*
32. **nkéli dnye** – *angol nyelv*
33. **ngwolo** – *szem*
34. **kémi kîgha nt:uu** – *érett mangó*

- (d) 35. **kpaapî tp:oo kpaapî tp:oo** – V. *(Napóleon-hal ivadéka)*
36. **mbóó** – II. *(ég)*
37. **mbóó nté** – VI. *((világos)kék [szó szerint ‘mint az ég’])*
38. **mbóó p:uu nkéli** – IV. *(repülőgép [szó szerint ‘hajó az égben’])*
39. **pê pê** – I. *(ezerlábúak)*
40. **taa** – III. *(vörös papagáj)*

- (e) Az alapszínnek nevét (fekete, fehér, piros) azonos színű dolgot jelölő főnevek reduplikációjával képzik. A többi színt (zöld, sárga, kék) hasonlító kifejezéssel adják meg (‘mint friss falevelek’, ‘mint egy érett banángyümölcs’).

13. **nkéli chêêpî pââ** – I. *vasdarabok*
14. **nkéli pi** – J. *európai ember, idegen*
15. **tpile wee** – L. *rovar*
16. **yi mbwii** – O. *bot*
17. **kémi nt:uu** – Y. *(éretlen) mangó*
18. **k:ii miyó** – X. *két banánnövény*
19. **nkéli mbwaa** – Q. *alkoholos ital*
20. **ngwolo nt:uu** – S. *szemgolyó*
21. **mbwaa** – Z. *víz*
22. **mwi pê** – U. *bélféreg*
23. **tpile pê k:ii kîgha nt:uu k:ii** – AA. *sárga kígyó*
24. **pi mbwii** – V. *magas és sovány ember*
25. **pi ntóó** – R. *hulla*
26. **tpile pê yi kuu yââ k:ii** – T. *zöld kígyó*
27. **yi pââ** – W. *fatörzsek*

- (c) BB. *(az ő) fia* – **tp:oo**
CC. *zöld* – **yi kuu yââ k:ii**
DD. *zsír* – **kini**
EE. *friss, nyers* – **kuu**
FF. *(éretlen) gyümölcs* – **nt:uu**
GG. *fekete ember* – **pi kpêdêkpêdê**
HH. *Rossel-sziget* – **Yéli**

3. feladat Nem figyelhető meg olyan konzisztens mintázat, amellyel a főnevek többes számát az egyes számú alakból képeznék.

Névmások:

ki= – E/1.

kia= – E/2.

nu= – E/3.

Ige:

- **tő**-kura: realis (múlt idő)
- **tő**-rii: irreális (jövő idő)

Mutató névmások (D):

iina – E/

iipi – élő T/

iimi – élettelen T/

Szórend (realis):

- $S \ V \ \begin{pmatrix} O \ (IO) \\ (IO) \ O \end{pmatrix}$ (S – alany, V – állítmány, O – tárgy, IO – részeshatározó)
- D N (N – főnév)
- X Y (X – birtokos, Y – birtok)
- $D_X \ Y \ X$

Szórend (irrealis): Az igét közvetlenül követő főnévi csoport egészen vagy részben áthelyezésre kerül.

realis	→	irrealis
S V N	→	S N V
S V X Y	→	S X Y V
S V D N	→	S D V N
S V D_X Y X	→	S D_X Y V X
(nincs megadva ebben a feladatban)	→	S D_Y V X Y
(nincs megadva ebben a feladatban)	→	S D_Y V D_X Y X

- (a) 17. **kia=iipi siwiirarii miisaji paajuuyaapi** – Meg fogod látogatni a nőnek ezeket a tanárait.
 18. **nu=nikikura Leo paapaaja** – Ő látta Leo halát.
 19. **ki=iina masiitirii miisaji iimina** –
 El fogom adni a nőnek ezt a kenuját.
 El fogom adni a kenuzt ennek a nőnek.
 20. **ki=iipi kariiniirii iina mira ikwani** – Gondozni fogom ennek a férfinak ezeket a gyerekeit.
- (b) 21. Megvetted ezeknek a gyerekeknek a kenuit.
kia=masiikura iipi iiminaka mira
 22. El fogod szakítani a tanár kötelét.
kia=paajuuyaana iiyii isikirii
 23. Meg fogom venni ezeknek a nőknek a házát.
ki=iipi iita masiirii iitimira
 24. El fogja adni ezeket a könyveket Emának.
nu=iimi masiitirii simiimiya Ima
nu=Ima masiitirii iimi simiimiya
 25. Meg fogom javítani ezeknek a férfiaknak ezt a kenuját.
ki=iina irikatajuurii iipi iimina ikwaniwiya

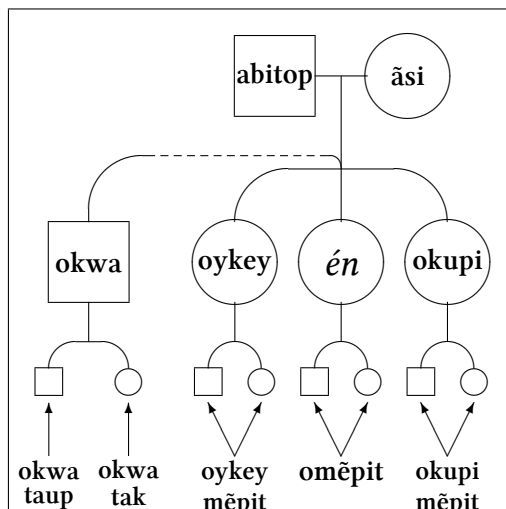
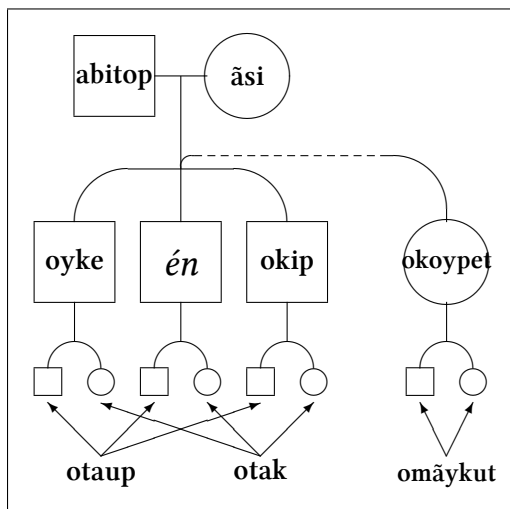
4. feladat

báty $\equiv$ unokabáty

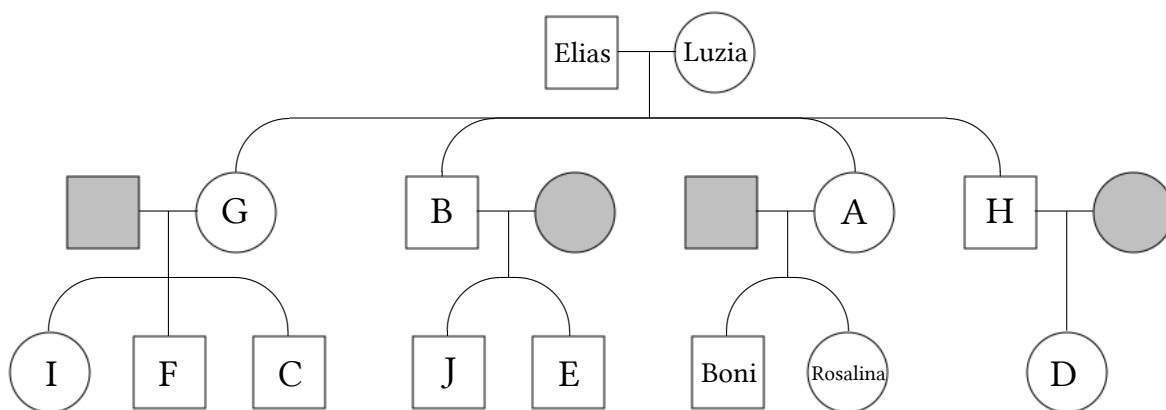
öcs $\equiv$ unokaöcs 'fiatalabb unokatestvér'

nővér $\equiv$ unokanővér

húg $\equiv$ unokahúg 'fiatalabb unokatestvér'



(a)



(b) Boni > Rosalina > 10 (D) > 5 (I) > 6 (F) > 8 (J) > 9 (E) > 7 (C)

(c) (i) oykey mēpit

(ii) oykey

(iii) okoypet

(iv) okip

(v) okwa

(vi) otak

5. feladat Szabályok:

- Szórend:

időhatározó

ige

.

- Aspektus/Idő:

aspektus	befejezetlen (a cselekvés időben kiterjedt)	befejezett (a cselekvés pontszerű)
idő	- nem-múlt (<i>hívom őket most</i>) - múlt (<i>éppen hívtam őket egy héttel ezelőtt</i>)	- közel múlt (<i>hívtam őket tegnap</i>) - múlt (<i>hívtam őket egy héttel ezelőtt</i>)

- Az igealak szerkezete:

1. tárgy:

aspektus	befejezetlen	befejezett
E/1.	wo-	zw-
T/1.	n-	nzn-
T/2. } T/3. }	e-	th-

3. tő:

aspektus	befejezetlen	befejezett
<i>lát</i> ni	-mar-	-mar-
<i>vissza</i> hozni	-brig-	-brim-
<i>tart</i> ani	-fath-	-faf-
<i>találk</i> ozni	-wagr-	-waf-
<i>hív</i> ni	-bräkn-	-s-

2. aspektus = befejezett: -ä- (-äCa- > -eCa-;
C mássalhangzó)

4. aspektus = befejezetlen: -w-

5. idő = múlt (egy héttel ezelőtt): -a-

6. alany:

E/1.	-é (-aé > -a)
T/1.	-e (-ae > -ake)
T/2. = T/3.	-th (-wth > -wrth)

Válaszok:

- (a) 15. *Tartottatok engem tegnap.* **kayé zwefafth**
 16. *Hívtalak titeket egy héttel ezelőtt.* **nümä thäsa**
 17. *Tartotok engem most.* **zena wofathwrth**
 18. *Találkoztak velünk egy héttel ezelőtt.* **nümä nznewafath**
- (b) 19. **nümä nbrigwath** *Éppen visszahoztatok minket egy héttel ezelőtt.*
Éppen visszahoztak minket egy héttel ezelőtt.
 20. **kayé thefafé** *Tartottalak titeket tegnap.*
Tartottam őket tegnap.
 21. **nümä emarwa** *Éppen láttalak titeket egy héttel ezelőtt.*
Éppen láttam őket egy héttel ezelőtt.
 22. **kayé nznäbrimth** *Visszahoztatok minket tegnap.*
Visszahoztak minket tegnap.